

Synpunkter på regeringens forskningspolitik, U2019/02263/UH

Föreningen SwedNanoTech vill gemensamt med Innovations- och Kemiindustrierna i Sverige, IKEM, lyfta följande frågor som viktiga för våra medlemmar.

SwedNanoTech är en ideell förening som sedan 2010 samlat Sveriges nanoteknikaktörer. Våra medlemmar finns vid universitet, forskningsinstitut samt i företag. Vi skapar mötesplatser, driver medlemmarnas frågor och deltar i det offentliga samtalet kring de s k nyckelteknologierna, som just nu förändrar hela vårt samhälle och vårt sätt att använda och hantera material i industriella processer. Sedan 2017 samverkar vi med branschorganisationen Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, IKEM

Att gå ifrån en affärsidé till en kommersiell produkt är inte en linjär process och det krävs många olika kompetenser och synergistiska förlopp för att detta ska ske. Satsningar på strategiska forskningsområden respektive strategiska innovationsområden kan därför inte direkt omsättas till tillväxt.

I ”Roadmap nano-Sverige”, som utarbetats på initiativ av SwedNanoTechs medlemmar inom akademi och forskningsinstitut, föreslår vi ett antal åtgärder för att skapa förutsättningar för att den kunskap och teknik vi just nu utvecklar på universitet och i startup-bolag ska kunna nå hela vägen till marknad och därmed skapa arbetstillfällen i Sverige.

- En nationell strategi för samverkan kring nanoteknik och nya material, med samma prioritering som digitalisering och life science
- En återinvestering i den befintliga forskningsinfrastrukturen, särskilt anläggningar som ingår i Myfab
- Stöd för skapandet av långsiktiga riskkapitalfonder med målet att uthålligt kunna stödja industrialisering av s k Key enabling technologies.
- För att optimera kompetensförsörjning och -utveckling krävs en tydlig koppling av utbildningsinsatser mot företagets behov.

Test- och demonstrationsanläggningar är viktiga i företagets processutveckling och ”produktifiering”. Det är omfattande investeringar där statliga initiala insatser gör stor nytta. Det är samtidigt viktigt att förstå att behoven är väsensskilda vad gäller såväl material som applikationer. En satsning på en specifik test- och demoanläggning gynnar med andra ord just ett specifikt område, men för att gynna nanoteknik eller avancerad materialteknik i stort kan många olika anläggningar behövas. Frågan är om det är möjligt att investera och driftsätta dessa med tanke på att Sverige är ett litet land.

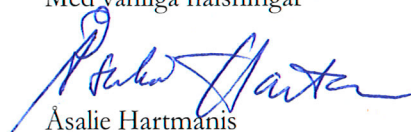
Runt om i Europa och i världen etableras testbäddar för olika ändamål. Det pågår just nu dessutom minst ett EU-projekt som har som mål att skapa en digital plattform för europeiska pilotanläggningar inom avancerad materialteknik.

Istället för att etablera ytterligare anläggningar i Sverige, vilka kräver stora investeringar och väl tilltagna långsiktiga driftsbudgetar, vill vi föreslå ett nationellt initiativ där svenska företag ges medel för att använda och få tillträde till anläggningar i resten av världen. Genom att samlat utlysa, forma och följa upp vad som efterfrågas kan Sverige lära sig mer om vilken typ av infrastruktur som svenskt näringsliv har mest behov av. Arbetet bör bedrivas som ett nära samarbete mellan lärosäten, relevanta SIP:ar, SwedNanoTech, RISE och företag.

Vi hemställer att berörda departement avsätter 100 miljoner kronor under fyra år (2021–2024) för att

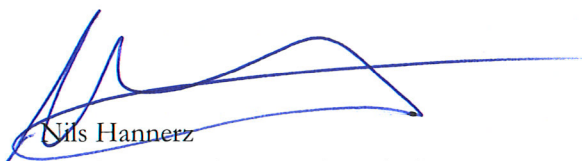
- finansiera svenska företags användning av test- och demonstrationsanläggningar för avancerad materialteknik i världen
- bygga en virtuell test- och demostruktur där kontakter etableras med utländska anläggningar, avtal upprättas och en samlad informationsinhämtning sker.

Med vänliga hälsningar

Åsalie Hartmanis

Verkställande direktör, SwedNanoTech

Nils Hannerz

Forsknings- och innovationschef, IKEM